

DELEGERT KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2016/957**2020/EØS/82/12****av 9. mars 2016****om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for hensiktsmessige ordninger, systemer og framgangsmåter samt maler for rapporter som skal brukes for å forebygge, avdekke og rapportere markedsmissbruk eller mistenkelige ordrer eller transaksjoner(*)**

EUROPAKOMMISJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014 av 16. april 2014 om markedsmissbruk (markedsmissbruksforordningen) og om oppheving av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/6/EF og kommisjonsdirektiv 2003/124/EF, 2003/125/EF og 2004/72/EF⁽¹⁾, særlig artikkel 16 nr. 5 tredje ledd, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Det er nødvendig å fastsette egnede krav til ordninger, framgangsmåter og systemer som markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, og enhver person som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, bør ha innført for å rapportere ordrer og transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon i henhold til forordning (EU) nr. 596/2014. Slike krav bør bidra til å forebygge og avdekke markedsmissbruk. De bør også bidra til å sikre at rapporter som oversendes til vedkommende myndigheter, er meningsfulle, fullstendige og nyttige. For å sikre effektiv avdekking av markedsmissbruk bør det være innført hensiktsmessige systemer for å overvåke ordrer og transaksjoner. Slike systemer bør omfatte analyser som utføres av mennesker med egnet opplæring. Systemene for overvåking av markedsmissbruk bør kunne utløse varsler i samsvar med forhåndsdefinerte parametere slik at det kan utføres ytterligere analyser av mulig innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon. Hele prosessen vil sannsynligvis kreve en viss grad av automatisering.
- 2) For å lette og fremme en konsekvent tilnærming og praksis i hele Unionen med hensyn til å forebygge og avdekke markedsmissbruk er det hensiktsmessig å fastsette detaljerte bestemmelser som harmoniserer innholdet i rapporten for og tidspunktene for rapporteringen av mistenkelige ordrer og transaksjoner.
- 3) Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og som utfører algoritmehandel og er omfattet av europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU⁽²⁾, bør etablere og opprettholde de systemene som er nevnt i denne forordning og forordning (EU) nr. 596/2014, og bør fortsatt være omfattet av artikkel 17 nr. 1 i direktiv 2014/65/EU.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 160 av 17.6.2016, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 306/2019 av 13. desember 2019 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 14 av 5.3.2020, s. 61.

(1) EUT L 173 av 12.6.2014, s. 1.

(2) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/65/EU av 15. mai 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om endring av direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (EUT L 173 av 12.6.2014, s. 349).

- 4) Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, bør på egnede vilkår kunne utkontraktere overvåking, avdekking og identifikasjon av mistenkelige ordrer og transaksjoner innenfor et konsern eller utkontraktere dataanalyse og generering av varsler. En slik utkontraktering bør gjøre det mulig å dele ressurser, å utvikle og opprettholde overvåkingssystemer sentralt og å samle mer fagkunnskap i forbindelse med overvåking av ordrer og transaksjoner. Slik utkontraktering bør ikke hindre at vedkommende myndigheter til enhver tid kan vurdere om de systemene, ordningene og framgangsmåtene som anvendes av personen som funksjonene er utkontraktert til, er effektive med hensyn til å overholde forpliktelsen til å overvåke og avdekke markedsmissbruk. Rapporteringsplikten og ansvaret for å overholde denne forordning og artikkel 16 i forordning (EU) nr. 596/2014 bør fortsatt påligge personen som utkontrakterer.
- 5) Handelsplasser bør ha egnede handelsregler som bidrar til å forebygge innsidehandel og markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon. Handelsplasser bør også ha mulighet til å vise ordreboken på nytt for å analysere virksomheten i en handelsøkt i forbindelse med algoritmehandel, herunder høyfrekvent handel.
- 6) En felles og harmonisert mal for elektronisk oversending av en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer bør bidra til oppfyllelsen av kravene som er fastsatt i denne forordning og i artikkel 16 i forordning (EU) nr. 596/2014, i markeder med stadig flere ordrer og transaksjoner over landegrensene. Malen bør også gjøre det lettere for vedkommende myndigheter å utveksle opplysninger om mistenkelige ordrer og transaksjoner på en effektiv måte i forbindelse med undersøkelser over landegrensene.
- 7) De relevante opplysningsfeltene i malen bør, dersom de fylles ut på en klar, fyllestgjørende, objektiv og nøyaktig måte, gjøre det lettere for vedkommende myndigheter raskt å vurdere mistanken og iverksette relevante tiltak. Malen bør derfor gjøre det mulig for de personene som oversender rapporten, å gi de opplysningene som de anser som relevante, om de rapporterte mistenkelige ordrene og transaksjonene, og forklare grunnene til mistanken. Malen bør også gi adgang til å gi personopplysninger som gjør det mulig å identifisere personene som er involvert i de mistenkelige ordrene og transaksjonene, og å bistå vedkommende myndigheter i gjennomføringen av undersøkelser med sikte på raskt å analysere de mistenkte personenes handelsatferd og å etablere forbindelser mellom personer som er involvert i annen mistenkelig handel. Slike opplysninger bør gis allerede i starten, slik at undersøkelsens integritet ikke bringes i fare dersom en vedkommende myndighet i løpet av en undersøkelse må henvende seg til personen som oversendte rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer. Slike opplysninger bør omfatte personens fødselsdato, adresse, opplysninger om personens ansettelsesforhold og kontoer, og eventuelt de berørte personenes kundeidentifikator og nasjonale identifikasjonsnummer.
- 8) For å gjøre det enklere å oversende en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer bør malen gjøre det mulig å vedlegge dokumenter og materiale som anses nødvendig for å underbygge rapporten, herunder i form av et vedlegg med en oversikt over de ordrene eller transaksjonene som er relevante for den berørte rapporten, med nærmere angivelse av priser og volumer.
- 9) Markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, og personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, bør ikke rapportere alle mottatte ordrer eller gjennomførte transaksjoner som har utløst et internt varsel. Et slikt krav ville være i strid med kravet om at det i hvert enkelt tilfelle skal vurderes om det er rimelig grunn til mistanke.
- 10) Rapportene om mistenkelige ordrer og transaksjoner bør umiddelbart oversendes til den berørte vedkommende myndighet når det har oppstått en rimelig mistanke om at disse ordrene eller transaksjonene kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon. Analysen av om en gitt ordre eller transaksjon skal anses som mistenkelig, bør baseres på fakta og ikke spekulasjon eller antakelser, og den bør utføres så snart det er praktisk mulig. Praksisen med å utsette oversendingen av en rapport for å kunne innlemme flere mistenkelige ordrer eller transaksjoner er uforenlig med forpliktelsen til å rapportere umiddelbart når en rimelig mistanke allerede har oppstått. I alle tilfeller bør oversendingen av en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer vurderes i hvert enkelt tilfelle for å fastslå om flere ordrer og transaksjoner kan rapporteres i én enkelt rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer. Videre bør praksisen med å utsette rapporteringen til det er samlet et visst antall rapporter om mistenkelige transaksjoner og ordrer, ikke anses som forenlig med kravet om umiddelbar rapportering.
- 11) Under noen omstendigheter kan det oppstå en rimelig mistanke om innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon en stund etter at den mistenkelige virksomheten fant sted, på grunn av etterfølgende hendelser eller tilgjengelige opplysninger. Dette bør ikke være en grunn til å unnlate å rapportere den

mistenkelige virksomheten til vedkommende myndighet. For å vise at rapporteringskravene er oppfylt under de særlige omstendighetene, bør personen som oversender rapporten, kunne begrunne forskjellen mellom det tidspunktet da den mistenkelige virksomheten fant sted, og tidspunktet da det oppsto en rimelig mistanke om innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon.

- 12) Oppbevaring av og tilgang til oversendte rapporter om mistenkelige transaksjoner og ordrer, og analyser av mistenkelige ordrer og transaksjoner som ikke førte til oversending av en slik rapport, utgjør en viktig del av framgangsmåtene for å avdekke markedsmissbruk. Muligheten til å få tilgang til og gjennomgå analysen som ble foretatt av oversendte rapporter om mistenkelige transaksjoner og ordrer, og til de mistenkelige ordrene og transaksjonene som ble analysert med den konklusjon at det ikke var rimelig grunn til mistanke, vil være til hjelp for personer som på forretningsmessig grunnlag gjennomfører eller tilrettelegger transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, når de vurderer etterfølgende mistenkelige ordrer eller transaksjoner. Den analysen av mistenkelige ordrer og transaksjoner som ble utført, men som til slutt ikke førte til at en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer ble oversendt, er til hjelp for disse personene når de skal forbedre sine overvåkingssystemer og avdekke atferdsmønstre som samlet sett kan føre til at det oppstår en rimelig mistanke om innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon. Videre vil nevnte dokumentasjon også være til hjelp for å bevise at kravene fastsatt i denne forordning er oppfylt, og gjøre det lettere for vedkommende myndigheter å utøve sine tilsyns-, undersøkelses- og håndhevingsfunksjoner i henhold til forordning (EU) nr. 596/2014.
- 13) Behandling av personopplysninger i henhold til denne forordning bør foregå i samsvar med de nasjonale lovene og forskriftene som innarbeider europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF⁽¹⁾.
- 14) Denne forordning bygger på det utkastet til tekniske reguleringsstandarder som Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet (ESMA) har framlagt for Kommisjonen.
- 15) Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet har holdt åpne offentlige høringer om utkastet til tekniske reguleringsstandarder som ligger til grunn for denne forordning, analysert mulige tilknyttede kostnader og fordeler samt innhentet uttalelse fra interessentgruppen for verdipapirer og markeder opprettet i samsvar med artikkel 37 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010⁽²⁾.
- 16) For å sikre at finansmarkedene virker på en tilfredsstillende måte, er det nødvendig at denne forordning trer i kraft så snart som mulig, og at bestemmelsene i denne forordning får anvendelse fra samme dato som bestemmelsene i forordning (EU) nr. 596/2014.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Definisjoner

I denne forordning menes med

- a) «rapport om mistenkelig transaksjoner og ordrer» rapporten om mistenkelige ordrer og transaksjoner, herunder om enhver trekking eller endring av ordrer, som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, som skal utarbeides i henhold til artikkel 16 nr. 1 og 2 i forordning (EU) nr. 596/2014,

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger (EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/77/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 84).

- b) «elektroniske midler» elektronisk utstyr til behandling (herunder digital komprimering), lagring og overføring av data via kabel, radio, optisk teknologi eller andre elektromagnetiske midler,
- c) «konsern» et konsern som definert i artikkel 2 nr. 11 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/34/EU⁽¹⁾,
- d) «ordre» enhver ordre, herunder ethvert pristilbud, uansett om formålet er innledende inngivelse, endring, oppdatering eller trekking av en ordre, og uansett type.

Artikkel 2

Generelle krav

1. Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, skal etablere og opprettholde ordninger, systemer og framgangsmåter som sikrer
  - a) effektiv og løpende overvåking av alle mottatte og formidlede ordrer og alle gjennomførte transaksjoner, med sikte på å avdekke og identifisere ordrer og transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon,
  - b) oversending av rapporter om mistenkelige transaksjoner og ordrer til vedkommende myndigheter i samsvar med kravene i denne forordning og ved bruk av malen i vedlegget.
2. Forpliktelsene omhandlet i nr. 1 får anvendelse på ordrer og transaksjoner som er knyttet til ethvert finansielt instrument, og skal gjelde uavhengig av
  - a) i hvilken egenskap ordren plasseres eller transaksjonen gjennomføres,
  - b) hvilke typer kunder som berøres,
  - c) hvorvidt ordrene ble plassert eller transaksjonene ble gjennomført på eller utenfor en handelsplass.
3. Markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal etablere og opprettholde ordninger, systemer og framgangsmåter som sikrer
  - a) effektiv og løpende overvåking av alle mottatte ordrer og alle gjennomførte transaksjoner, med sikte på å forebygge, avdekke og identifisere innsidehandel, markedsmanipulasjon og forsøk på innsidehandel og markedsmanipulasjon,
  - b) oversending av rapporter om mistenkelige transaksjoner og ordrer til vedkommende myndigheter i samsvar med kravene i denne forordning og ved bruk av malen i vedlegget.
4. Forpliktelsene omhandlet i nr. 3 får anvendelse på ordrer og transaksjoner som er knyttet til ethvert finansielt instrument, og skal gjelde uavhengig av
  - a) i hvilken egenskap ordren plasseres eller transaksjonen gjennomføres,
  - b) hvilke typer kunder som berøres.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/34/EU av 26. juni 2013 om årsregnskaper, konsernregnskaper og tilhørende rapporter for visse typer foretak, om endring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF og om oppheving av rådsdirektiv 78/660/EØF og 83/349/EØF (EUT L 182 av 29.6.2013, s. 19).

5. Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal sikre at ordningene, systemene og framgangsmåtene omhandlet i nr. 1 og 3

- a) er hensiktsmessige og står i forhold til omfanget av, størrelsen på og arten av deres forretningsvirksomhet,
- b) vurderes regelmessig, i det minste gjennom en årlig revisjon og intern gjennomgåelse, og oppdateres ved behov,
- c) er dokumentert skriftlig på en tydelig måte, herunder eventuelle endringer eller oppdateringer av dem, med sikte på å overholde denne forordning, og at de dokumenterte opplysningene oppbevares i en periode på fem år.

Personene nevnt i første ledd skal på anmodning gi vedkommende myndighet de opplysningene som er omhandlet i nevnte ledd bokstav b) og c).

Artikkel 3

Forebygging, overvåking og avdekking

1. Ordningene, systemene og framgangsmåtene omhandlet i artikkel 2 nr. 1 og 3 skal

- a) gjøre det mulig å utføre individuelle og sammenlignende analyser av hver transaksjon som er gjennomført og hver ordre som plasseres, endres, trekkes eller avvises i handelsplassens systemer og, når det gjelder personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, også utenfor en handelsplass,
- b) utløse varsler om virksomhet som krever ytterligere analyser med sikte på å avdekke mulig innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon,
- c) omfatte all handelsvirksomhet som de berørte personene utøver.

2. Personer som på forretningsmessig grunnlag gjennomfører eller tilrettelegger transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver handelsplasser, skal på anmodning gi vedkommende myndighet de opplysningene som viser at deres systemer er hensiktsmessige og står i forhold til omfanget av, størrelsen på og arten av deres forretningsvirksomhet, herunder opplysninger om graden av automatisering som anvendes i slike systemer.

3. Markedsoperatører og verdipapirforetak som driver handelsplasser, skal i den utstrekning det er hensiktsmessig og står i forhold til omfanget av, størrelsen på og arten av deres forretningsvirksomhet, anvende programvaresystemer og ha innført framgangsmåter som bidrar til å forebygge og avdekke innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon.

Systemene og framgangsmåtene omhandlet i første ledd skal omfatte programvare som gir mulighet for utsatt automatisert lesing, ny visning og analyse av ordrebokdata, og denne programvaren skal ha tilstrekkelig kapasitet til å fungere i et miljø med algoritmehandel.

4. Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal innføre og opprettholde ordninger og framgangsmåter som sikrer at et egnet omfang av analyser utføres av mennesker i forbindelse med overvåking, avdekking og identifisering av transaksjoner og ordre som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon.

5. Markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal innføre og opprettholde ordninger og framgangsmåter som sikrer at et egnet omfang av analyser utføres av mennesker også i forbindelse med forebygging av innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon.

6. En person som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, skal ha rett til å utkontraktere gjennom en skriftlig avtale utførelsen av funksjonene som gjelder overvåking, avdekking og identifikasjon av ordrer og transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, til en juridisk person som inngår i samme konsern. Den personen som utkontrakterer disse funksjonene, beholder det fulle ansvaret for oppfyllelsen av alle sine forpliktelser i henhold til denne forordning og artikkel 16 i forordning (EU) nr. 596/2014, og skal sikre at ordningen er klart dokumentert og at oppgaver og ansvarsområder er tildelt og avtalt, herunder utkontrakteringens varighet.

7. En person som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, kan utkontraktere gjennom en skriftlig avtale utførelsen av dataanalyser, herunder ordre- og transaksjonsdata, og genereringen av varsler som er nødvendige for at en slik person skal kunne overvåke, avdekke og identifisere ordrer og transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, til en tredjepart («tjenesteyter»). Personen som utkontrakterer disse funksjonene, beholder det fulle ansvaret for oppfyllelsen av sine forpliktelser i henhold til denne forordning og artikkel 16 i forordning (EU) nr. 596/2014, og skal til enhver tid oppfylle følgende vilkår:

- a) Personen skal beholde den nødvendige fagkunnskapen og de ressursene som kreves for å kunne vurdere kvaliteten på tjenestene som ytes, og tjenesteyternes organisatoriske kompetanse, for løpende å kunne føre tilsyn med de utkontrakterte tjenestene og styre risikoene knyttet til utkontrakteringen av disse funksjonene.
- b) Personen skal ha direkte tilgang til alle relevante opplysninger om dataanalysen og generering av varsler.

Den skriftlige avtalen skal inneholde en beskrivelse av rettighetene og forpliktelsene til personen som utkontrakterer funksjonene nevnt i første ledd, og til tjenesteyteren. Avtalen skal også angi de forholdene som gir personen som utkontrakterer funksjonene, rett til å si opp avtalen.

8. Som en del av ordningene og framgangsmåtene som er omhandlet i artikkel 2 nr. 1 og 3, skal personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, i en periode på fem år oppbevare opplysninger som dokumenterer den analysen som ble utført med hensyn til ordrer og transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, og begrunnelsen for at en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer ble oversendt eller ikke ble oversendt. Disse opplysningene skal legges fram for vedkommende myndighet på anmodning.

Personene nevnt i første ledd skal sikre at ordningene og framgangsmåtene omhandlet i artikkel 2 nr. 1 og 3 garanterer og opprettholder konfidensialiteten til opplysningene nevnt i første ledd.

Artikkel 4

Opplæring

1. Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal organisere og sørge for effektiv og omfattende opplæring av personale som deltar i overvåking, avdekking og identifikasjon av ordrer og transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, herunder personale som arbeider med behandling av ordrer og transaksjoner. Slik opplæring skal gis regelmessig, være hensiktsmessig og stå i forhold til virksomhetens omfang, størrelse og art.

2. Markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal i tillegg gi opplæringen omhandlet i nr. 1 til personale som deltar i forebygging av innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon.

Artikkel 5

Rapporteringsplikt

1. Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal etablere og opprettholde effektive ordninger, systemer og framgangsmåter som, med sikte på oversending av en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer, gjør det mulig for dem å vurdere om en ordre eller transaksjon kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller

markedsmanipulasjon. Disse ordningene, systemene og framgangsmåtene skal ta behørig hensyn til de elementene som utgjør faktisk innsidehandel eller markedsmanipulasjon eller forsøk på dette i henhold til artikkel 8 og 12 i forordning (EU) nr. 596/2014, og til den ikke-uttømmende listen over indikatorer på markedsmanipulasjon som er omhandlet i vedlegg I til nevnte forordning og ytterligere presisert i delegert kommisjonsforordning (EU) 2016/522⁽¹⁾.

2. Alle personer som er nevnt i nr. 1 og som deltar i behandlingen av samme ordre eller transaksjon, er ansvarlige for å vurdere om en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer skal sendes.

3. Personene nevnt i nr. 1 skal sikre at opplysningene som oversendes som en del av en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer, bygger på fakta og analyser, idet de tar hensyn til alle opplysninger de har tilgang til.

4. Personene nevnt i nr. 1 skal ha framgangsmåter som sikrer at verken den personen som er gjenstand for den oversendte rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer, eller personer som ikke i kraft av sin funksjon eller stilling hos den rapporterende personen må kjenne til oversendingen av en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer, blir informert om at en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer har blitt eller vil bli oversendt til vedkommende myndighet.

5. Personene nevnt i nr. 1 skal fylle ut rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer uten å informere verken den personen som er gjenstand for den oversendte rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer, eller personer som ikke må kjenne til at en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer vil bli oversendt, herunder dersom det anmodes om opplysninger om den personen som er gjenstand for den oversendte rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer, med sikte på å fylle ut bestemte felter.

Artikkel 6

Tidspunkter for rapporter om mistenkelige transaksjoner og ordrer

1. Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal sikre at de har innført effektive ordninger, systemer og framgangsmåter for umiddelbart å oversende en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer i samsvar med artikkel 16 nr. 1 og 2 i forordning (EU) nr. 596/2014, når det oppstår en rimelig mistanke om faktisk innsidehandel eller markedsmanipulasjon eller forsøk på dette.

2. Ordningene, systemene og framgangsmåtene omhandlet i nr. 1 skal gjøre det mulig å oversende rapporter om mistenkelige transaksjoner og ordrer i forbindelse med tidligere transaksjoner og ordrer dersom mistanken først har oppstått i lys av etterfølgende hendelser eller opplysninger.

I slike tilfeller skal den personen som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatøren og verdipapirforetaket som driver en handelsplass, gi en forklaring i rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer til vedkommende myndighet på tidsforskjellen mellom den mistenkte overtredelsen og oversendingen av rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer, idet det tas hensyn til sakens særlige omstendigheter.

3. Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal gi vedkommende myndighet eventuelle relevante tilleggsopplysninger som de får kjennskap til etter at rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer opprinnelig ble oversendt, og skal framlegge alle opplysninger og dokumenter som vedkommende myndighet anmoder om.

⁽¹⁾ Delegert kommisjonsforordning (EU) 2016/522 av 17. desember 2015 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014 med hensyn til unntak for visse offentlige organer og sentralbanker i tredjestater, indikatorene på markedsmanipulasjon, tersklene for offentliggjøring, vedkommende myndighet for meldinger om utsettelse, tillatelse til handel i lukkede perioder og typer meldepliktige transaksjoner utført av personer med ledelsesansvar (EUT L 88 av 5.4.2016, s. 1).

*Artikkel 7***Innholdet i rapporter om mistenkelige transaksjoner og ordrer**

1. Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal oversende en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer ved hjelp av malen i vedlegget.
2. Personene nevnt i nr. 1 som oversender rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer, skal på en klar og nøyaktig måte fylle ut de opplysningsfeltene som er relevante for de rapporterte ordrene eller transaksjonene. Rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer skal inneholde minst følgende opplysninger:
  - a) Identiteten til den personen som oversender rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer, og, når det gjelder personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, i hvilken egenskap denne personen opptrer, særlig om den handler for egen regning eller utfører ordrer på vegne av tredjepart.
  - b) Beskrivelse av ordren eller transaksjonen, herunder
    - i) type ordre og type handel, særlig om det gjelder en blokkhandel, og hvor virksomheten fant sted,
    - ii) pris og volum.
  - c) Grunnene til mistanken om at ordren eller transaksjonen utgjør innsidehandel eller markedsmanipulasjon eller et forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon.
  - d) Metoden for å identifisere personer som deltar i ordren eller transaksjonen som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, herunder den personen som plasserte eller utførte ordren, og den personen på hvis vegne ordren ble plassert eller utført.
  - e) Alle andre opplysninger og underlagsdokumenter som kan anses som relevante for vedkommende myndighet med sikte på avdekking, undersøkelse og håndheving i forbindelse med innsidehandel, markedsmanipulasjon og forsøk på innsidehandel og markedsmanipulasjon.

*Artikkel 8***Overføringsmetoder**

1. Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, skal oversende en rapport om mistenkelige transaksjoner og ordrer, herunder eventuelle underlagsdokumenter eller vedlegg, til vedkommende myndighet nevnt i artikkel 16 nr. 1 og 3 i forordning (EU) nr. 596/2014 ved bruk av elektroniske midler som angitt av vedkommende myndighet.
2. Vedkommende myndigheter skal på sitt nettsted offentliggjøre de elektroniske midlene nevnt i nr. 1. Disse elektroniske midlene skal sikre at opplysningene forblir fullstendige og at deres integritet og konfidensialitet bevares under overføringen.

*Artikkel 9***Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 3. juli 2016.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 9. mars 2016.

For Kommissjonen
Jean-Claude JUNCKER
President

VEDLEGG

Mal for rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer

AVSNITT 1 — IDENTITETEN TIL ENHETEN/PERSONEN SOM OVERSENDER RAPPORTEN OM MISTENKELIGE TRANSAKSJONER OG ORDRER

Personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner / markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass – angi følgende i hvert enkelt tilfelle:

Den fysiske personens navn	[Fornavn og etternavn på den fysiske personen i den rapporterende enheten som har ansvar for oversendingen av rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer.]
Stilling i den rapporterende enheten	[Stillingen til den fysiske personen i den rapporterende enheten som har ansvar for oversendingen av rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer.]
Den rapporterende enhetens navn	[Den rapporterende enhetens fulle navn, herunder for juridiske personer — den juridiske formen som er registrert i foretaksregisteret i den berørte staten i henhold til den lovgivningen som ligger til grunn for registreringen, dersom det er relevant, og — identifikator for juridisk person (LEI) i samsvar med ISO 17442, LEI-kode, dersom det er relevant.]
Den rapporterende enhetens adresse	[Fullstendig adresse (f.eks. gatenavn, husnummer, postnummer, by, stat/provins) og land.]
Den egenskapen enheten opptrer i med hensyn til de ordrene eller transaksjonene som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon	[Beskrivelse av den egenskapen den rapporterende enheten opptrådte i med hensyn til ordren(e) eller transaksjonen(e) som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, f.eks. en enhet som utfører ordrer på vegne av kunder, handler for egen regning eller driver en handelsplass, eller en systematisk internaliserer.]
Type handelsvirksomhet (prisstilling, arbitrasje osv.) og type instrument som den rapporterende enheten handler med (verdipapirer, derivater osv.)	(Om tilgjengelig)
Forhold til den personen som er gjenstand for den oversendte rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer	[Beskrivelse av eventuelle foretaksmessige, avtalemessige eller organisatoriske ordninger, omstendigheter eller forbindelser]
Kontaktperson ved ytterligere anmodninger om opplysninger	[Person i den rapporterende enheten som skal kontaktes ved ytterligere anmodninger om opplysninger om denne rapporten (f.eks. den ansvarlige for regeletterlevelse) («compliance officer»), og relevante kontaktopplysninger: — Fornavn og etternavn. — Kontaktpersonens stilling i den rapporterende enheten. — E-postadresse på arbeid.]

AVSNITT 2 — TRANSAKSJON/ORDRE

Beskrivelse av det finansielle instrumentet:	[Beskriv det finansielle instrumentet som er gjenstand for rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer, og angi — det finansielle instrumentets fulle navn eller en beskrivelse av det, — instrumentets identifikator som definert i en delegert kommisjonsforordning som er vedtatt i henhold til artikkel 26 i forordning (EU) nr. 600/2014, når det er relevant, eller andre koder,
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> — type finansielt instrument i henhold til den taksonomien som brukes for å klassifisere det finansielle instrumentet, og den tilknyttede koden (ISO 10962 CFI-kode).] <p>[Ytterligere opplysninger om ordrer og transaksjoner i forbindelse med OTC-derivater (Listen over opplysninger nedenfor er ikke uttømmende)</p> <ul style="list-style-type: none"> — Angi type OTC-derivat (f.eks. differansekontrakter (CFD-er), bytteavtaler, kredittbytteavtaler (CDS-er) og OTC-opsjoner) ved å benytte de typene som er angitt i artikkel 4 nr. 3 bokstav b) i Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) nr. 1247/2012. — Beskriv OTC-derivatets egenskaper, herunder minst følgende dersom det er relevant for den berørte derivattypen: <ul style="list-style-type: none"> — Nominelt beløp (pålydende). — Den valutaen som prisen er uttrykt i. — Forfallsdato. — Premie (pris). — Rentesats. — Beskriv minst følgende dersom det er relevant for den berørte typen OTC-derivat: <ul style="list-style-type: none"> — Margin, forskuddsbetaling og det underliggende finansielle instrumentets nominelle størrelse eller verdi. — Transaksjonsvilkår, for eksempel innløsningsprisen, kontraktsvilkårene (f.eks. gevinst eller tap per prisendring ved «spread betting»). — Beskriv det underliggende finansielle instrumentet for OTC-derivatet med nærmere angivelse av følgende: <ul style="list-style-type: none"> — Det underliggende finansielle instrumentets fulle navn eller en beskrivelse av det. — Instrumentets identifikator som definert i den delegerte kommisjonsforordningen som skal vedtas i henhold til artikkel 26 i forordning (EU) nr. 600/2014, når det er relevant, eller andre koder. — Type finansielt instrument i henhold til den taksonomien som brukes for å klassifisere det finansielle instrumentet, og den tilknyttede koden (ISO 10962 CFI-kode).]
<p>Dato og klokkeslett for transaksjoner eller ordrer som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon</p>	<p>[Angi dato(ene) og klokkeslett(ene) for ordren(e) eller transaksjonen(e), herunder spesifisert tidssone.]</p>
<p>Markedet der ordren eller transaksjonen fant sted</p>	<p>[Angi</p> <ul style="list-style-type: none"> — navn og kode for å identifisere handelsplassen, den systematiske internalisereren eller den organiserte handelsplattformen utenfor Unionen der ordren ble plassert og transaksjonen ble gjennomført i henhold til den delegerte kommisjonsforordningen vedtatt i henhold til artikkel 26 i forordning (EU) nr. 600/2014, eller — «utenfor en handelsplass» dersom ordren ikke ble plassert eller transaksjonen ikke ble gjennomført på noen av ovennevnte steder.]

Sted (land)	<p>[Landets fulle navn og landkoden på to bokstaver i henhold til ISO 3166-1.]</p> <p>[Angi</p> <ul style="list-style-type: none"> — hvor ordren ble avgitt (dersom opplysningen foreligger), — hvor ordren ble utført.]
Beskrivelse av ordren eller transaksjonen:	<p>[Beskriv minst følgende egenskaper ved den eller de rapporterte ordren(e) eller transaksjonen(e):</p> <ul style="list-style-type: none"> — Transaksjonens referansenummer / ordrens referansenummer (der det er relevant). — Dato og klokkeslett for oppgjør. — Kjøpspris/salgpris. — Volum/mengde av finansielle instrumenter. <p>[Dersom det finnes flere ordrer eller transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, kan nærmere opplysninger om priser og volumer for slike ordrer og transaksjoner gis til vedkommende myndighet i et vedlegg til rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer.]</p> <ul style="list-style-type: none"> — Opplysninger om ordreavgivelsen, herunder minst følgende: <ul style="list-style-type: none"> — Type ordre (f.eks. «kjøp med en grense på x euro»). — Måten ordren ble plassert på (f.eks. i en elektronisk ordrebok). — Tidspunktet da ordren ble plassert. — Den personen som faktisk plasserte ordren. — Den personen som faktisk mottok ordren. — Med hvilke midler ordren ble overført. — Opplysninger om trekking eller endring av ordren (dersom det er relevant): <ul style="list-style-type: none"> — Tidspunktet for endring eller trekking. — Personen som endret eller trakk ordren. — Endringens art (f.eks. endring av pris eller mengde) og endringens omfang. <p>[Dersom det finnes flere ordrer eller transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, kan nærmere opplysninger om priser og volumer for slike ordrer og transaksjoner gis til vedkommende myndighet i et vedlegg til rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer.]</p> <ul style="list-style-type: none"> — Med hvilke midler ordren ble endret (f.eks. via e-post, telefon osv.).]

AVSNITT 3 — BESKRIVELSE AV MISTANKENS KARAKTER

Mistankens karakter	<p>[Angi hvilken type overtredelse de rapporterte ordrene eller transaksjonene kan utgjøre:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Markedsmanipulasjon. — Innsidehandel.
---------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> — Forsøk på markedsmanipulasjon. — Forsøk på innsidehandel.]
Grunner til mistanken	<p>[Beskriv aktiviteten (transaksjoner og ordrer, måten ordrene er plassert eller transaksjonene er gjennomført på, og hvilke egenskaper ved ordrene og transaksjonene som gjør dem mistenkelige) og hvordan den rapporterende personen ble oppmerksom på saken, og angi nærmere grunnene til mistanken.</p> <p>Beskrivelsen kan omfatte følgende (kriteriene er bare veiledende, og listen er ikke uttømmende):</p> <ul style="list-style-type: none"> — For finansielle instrumenter som er opptatt til handel / handles på en handelsplass, gis en beskrivelse av den typen samhandling i forbindelse med ordrebooken/transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon. — For OTC-derivater gis nærmere opplysninger om transaksjoner eller ordrer plassert i den underliggende eiendelen og opplysninger om en eventuell forbindelse mellom handler på kontantmarkedet i den underliggende eiendelen og de rapporterte handlene med OTC-derivatet.]

AVSNITT 4 — IDENTITETEN TIL PERSONEN HVIS ORDRER ELLER TRANSAKSJONER KAN UTGJØRE INNSIDEHANDEL, MARKEDSMANIPULASJON ELLER FORSØK PÅ INNSIDEHANDEL ELLER MARKEDSMANIPULASJON («MISTENKT PERSON»)

Navn	<p>[For fysiske personer: fornavn og etternavn.]</p> <p>For juridiske personer: fullt navn, herunder eventuell juridisk form som angitt i selskapsregisteret i det landet der enheten i henhold til lovgivningen der er registrert, dersom det er relevant, og identifikator for juridisk person (LEI) i samsvar med ISO 17442, dersom det er relevant.]</p>
Fødselsdato	<p>[Bare for fysiske personer.]</p> <p>[åååå-mm-dd]</p>
Nasjonalt identifikasjonsnummer (om relevant)	<p>[Dersom det er relevant i den berørte medlemsstaten.]</p> <p>[Tall og/eller tekst]</p>
Adresse	<p>[Fullstendig adresse (f.eks. gatenavn, husnummer, postnummer, by, stat/provins) og land.]</p>
Opplysninger om ansettelsesforholdet: — Sted — Stilling	<p>[Opplysninger om den mistenkte personens ansettelsesforhold fra informasjonskilder som er tilgjengelige internt i den rapporterende enheten (f.eks. kontodokumentasjon i forbindelse med kunder, personalinformasjon i forbindelse med en ansatt i den rapporterende enheten).]</p>
Kontonummer/-numre	<p>[Nummer på kontant- og verdipapirkonto(er), eventuelle felleskontoer eller eventuelle fullmakter som gjelder den kontoen den mistenkte enheten/personen innehar.]</p>
Kundeidentifikator i forbindelse med transaksjonsrapportering i henhold til forordning (EU) nr. 600/2014 om markeder for finansielle instrumenter (eller en annen identifikasjonskode)	<p>[Dersom den mistenkte personen er kunde hos den rapporterende enheten.]</p>
Forholdet til utstederen av de berørte finansielle instrumentene (dersom det er relevant og kjent)	<p>[Beskrivelse av eventuelle foretaksmessige, avtalemessige eller organisatoriske ordninger, omstendigheter eller forbindelser]</p>

AVSNITT 5 — TILLEGGSOPPLYSNINGER**Bakgrunn eller andre opplysninger som den rapporterende enheten anser som relevante for rapporten**

[Listen nedenfor er ikke uttømmende.

- Den mistenkte personens status (f.eks. ikke-profesjonell kunde, institusjoner).
- Arten av den mistenkte enhetens/personens innblanding (for egen regning, på vegne av en kunde, annet).
- Størrelsen på den mistenkte enhetens/personens portefølje.
- Datoen da forretningsforbindelsen med kunden startet, dersom den mistenkte enheten/personen er kunde hos den rapporterende personen/enheten.
- Type virksomhet som utøves av den mistenkte enhetens handelsavdeling, dersom opplysningene er tilgjengelige.
- Den mistenkte enhetens/personens handelsmønstre. Følgende eksempler er veiledende og kan være nyttige:
  - Den mistenkte enhetens/personens handelsvaner med hensyn til bruk av finansiell giring og shortsalg, og hyppigheten i bruk av slike.
  - Forholdet mellom omfanget av den rapporterte ordren/transaksjonen og det gjennomsnittlige omfanget av de ordrene som er inngitt / transaksjonene som er gjennomført av den mistenkte enheten/personen i løpet av de siste tolv månedene.
  - Den mistenkte enhetens/personens vaner med hensyn til de utstederne hvis verdipapirer enheten/personen har handlet med, eller de typene finansielle instrumenter den har handlet med i løpet av de siste tolv månedene, særlig hvorvidt den rapporterte ordren/transaksjonen gjelder en utsteder hvis verdipapirer den mistenkte enheten/personen har handlet med i det siste året.
- Andre enheter/personer som det er kjent at har vært involvert i ordrene eller transaksjonene som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon:
  - Navn.
  - Virksomhet (f.eks. utførelse av ordrer på vegne av kunder, handel for egen regning, drift av en handelsplass, systematisk internaliserer osv.)]

AVSNITT 6 — VEDLAGT DOKUMENTASJON

[Angi de underlagsdokumentene og det materialet som er vedlagt denne rapporten om mistenkelige transaksjoner og ordrer.

Eksempler på slik dokumentasjon er e-postmeldinger, opptak av samtaler, dokumentasjon over ordrer/transaksjoner, bekreftelser, meglerrapporter, dokumentasjon av fullmakt(er) og opplysninger fra medier dersom det er relevant.

Dersom de detaljerte opplysningene om ordrene/transaksjonene nevnt i avsnitt 2 i denne malen gis i et eget vedlegg, angis tittelen på vedlegget.]
